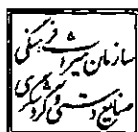

گزارش‌های باستان‌شناسی (۸)

مجموعه مقالات همایش بین‌المللی باستان‌شناسی ایران: حوزه غرب
کرمانشاه، آبان ۱۳۸۵

پژوهشگاه
۱۳۹۱

سرشناسنامه:
عنوان و نام پدیدآور:

همایش بین‌المللی باستان‌شناسی ایران (سومین: ۱۳۸۵: کرمانشاه)
مجموعه مقالات همایش بین‌المللی باستان‌شناسی ایران: حوزه غرب، کرمانشاه آبان ۱۳۸۵
ویراستار الهه سالار، کوروش روستایی؛ نظارت و اجرا پیام غرابی، مهران غلامی.
تهران: پژوهشگاه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، ۱۳۹۱.

مشخصات نشر:
مشخصات ظاهری:

۲۸۰ص: مصور، جدول، نمودار.
گزارش باستان‌شناسی؛ ۸.

فروست:
شابک:

۹۷۸-۶۰۰-۹۰۳۱۱-۵-۳

وضعیت فهرست نویسی:
یادداشت:

فیفا
واژه‌نامه.

موضوع:

ایران -- حفاریها (باستان شناسی) -- کنگره‌ها

موضوع:

ایران -- آثار تاریخی

موضوع:

ایران -- باستان‌شناسی -- کنگره‌ها

شناسه افزوده:

سالار، الهه، ۱۳۵۶ -، ویراستار

شناسه افزوده:

روستایی، کوروش، ۱۳۴۶ -، ویراستار علمی

شناسه افزوده:

غرابی، پیام، ۱۳۶۱ -، ناظر

شناسه افزوده:

غلامی، مهران، ۱۳۵۵ -، ناظر

شناسه افزوده:

سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری. پژوهشکده باستان شناسی

رده‌بندی کنگره:

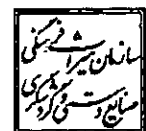
DSR۴۴/ ۸۴۵ ۱۳۸۵

رده‌بندی دیویی:

۰۰۴۳/۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی:

۲۹۸۳۵۳۹

پژوهشگاه میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری - پژوهشکده باستان‌شناسی

گزارش‌های باستان‌شناسی (۸)

ویژه مجموعه مقالات همایش بین‌المللی باستان‌شناسی ایران حوزه غرب، کرمانشاه ۱۳۸۵

نظارت و اجرا: پیام غرابی

ویرایش: الهه سالار

ویرایش علمی و ترجمه چکیده‌ها: کوروش روستایی

صفحه‌آرایی: وحید روزبهانی

مجری طرح: گنجینه نقش جهان؛ مهران غلامی ۶۶۹۰۷۴۲۸ (۰۲۱)

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: نقش جوهر، میلاد نور، خرداد سبز

چاپ: اول

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

بها: ۱۶۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۰۳۱۱-۵-۳

شابا: ۴۶۰۹-۱۷۳۵

ناشر: پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری، پژوهشکده باستان‌شناسی

همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

نشانی: تهران، خیابان امام خمینی (سپه)، نبش خیابان سی تیر، مجموعه موزه ملی ایران، پژوهشگاه میراث فرهنگی و

گردشگری، پژوهشکده باستان‌شناسی

۰۲۱-۶۶۷۰۱۷۴۷

مقدمه پژوهشگاه

یکی از اقدامات مفید سال‌های اخیر پژوهشگاه، برگزاری همایش‌های باستان‌شناختی منطقه‌ای در برخی نقاط کشور از جمله شرق و جنوب شرق، شمال غرب، شمال و شمال شرق، و غرب بوده است. در تکمیل گردهمایی‌های سالانه باستان‌شناسی که موضوع آن کارکردهای عملی باستان‌شناسی ایران در یک بازه زمانی یک ساله است، همایش‌های منطقه‌ای نگاهی عمیق‌تر بر مسائل باستان‌شناختی مناطق مختلف ایران دارد. اینگونه همایش‌ها می‌تواند به خوبی کاستی‌ها یا نقاط قوت پژوهش‌های بلندمدت باستان‌شناختی مناطق مختلف ایران را روشن سازد.

در این راستا از سیاست‌های نوین پژوهشگاه، برگزاری همایش‌های باستان‌شناختی منطقه‌ای به شکل روزآمد آن است. چه از این پس اهداف همایش‌های منطقه‌ای، معطوف به مسائل بنیادینی از جمله توجه به کیفیت داده‌های باستان‌شناختی به دست آمده از پژوهش‌های میدانی، توجه به سالیابی مطلق داده‌ها و نهشته‌های باستانی، تدقیق ویژگی‌های اقلیمی منطقه‌ای و تأثیر متقابل آنها بر انسان و زیستگاه‌های انسانی خواهد بود. از موارد مهم دیگر مورد توجه، بنیان‌های متدولوژیکی و روش‌شناختی معماری اطلاعات علمی، حوزه باستان‌شناسی به عنوان یک مرجع معتبر برای علاقه‌مندان و به کارگیری در فعالیت‌های باستان‌شناختی منطقه‌ای مورد نظر را می‌توان برشمرد. امید است با باری پروردگار در آینده شاهد همایش‌های منطقه‌ای پویا در زمینه پژوهش‌های باستان‌شناسی ایران عزیز باشیم. اینجانب به سهم خود از دست اندرکاران همایش باستان‌شناسی غرب ایران و از تمام افرادی که در تهیه و چاپ این مجموعه مقالات مشارکت فعال داشته‌اند سپاسگزاری می‌نمایم.

پریسا محمدی
رئیس پژوهشگاه

شورای کتاب پژوهشگاه سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

رئیس شورا: دکتر پریسا محمدی
دبیر شورا: پیام غرابی
اعضای شورا (به ترتیب حروف الفبا):
مهندس سیدهادی احمدی روئینی
دکتر مژگان اسماعیلی
دکتر شهرزاد امین شیرازی
دکتر مزدک انوشه
دکتر علی رحیم پور
دکتر عباس مقدم

این کتاب به شماره ۹۱۲/۲۰۷/۲۹۰، مورخ ۹ خردادماه ۱۳۹۱
به تأیید شورای کتاب پژوهشگاه رسیده است.

فهرست

– مقدمه پژوهشکده باستان‌شناسی [۹]

مقاله‌های فارسی

– غار دواشکفت و الگوهای تأمین و استفاده از منابع سنگی طی دوره پارینه‌سنگی میانی در دشت میان‌کوهی کرمانشاه [۱۱]

فریدون بیگلری

– فرهنگ‌های پیش از تاریخی دشت سنقر [۳۱]

حمید خطیب شهیدی، محمود حیدریان و حسن باصفا

– گزارش مقدماتی فصل اول بررسی و شناسایی شهرستان ازنا [۴۷]

مصطفی عبدالمی و علیرضا سرداری

– تبیین گاه‌نگاری پیش از تاریخ دشت سیمره [۶۹]

سیاوش شهبازی

– شواهدی جدید از وجود سرپیکان‌های سنگی دوره در لرستان طی عصر مفرغ [۱۰۷]

بایک مرادی و فاطمه بختیاری

– معرفی ظروف نقره‌ای طلاکوب مجموعه کلماکره لرستان [۱۱۱]

منصوره نظارتی‌زاده، احمد پرویز و مسعود دارابی

– دستاوردهای گمانه‌زنی‌های باستان‌شناسی دشت بیستون به روش ژئوفیزیک [۱۳۳]

علی سجادی

– بنای طاق شیرین و فرهاد و افتخاری دیگر [۱۴۱]

بیان پیرانی

– بررسی سفال‌های اشکانی و ساسانی شهرستان سنقر [۱۵۳]

سیدمهدی موسوی کوهپر، محمود حیدریان و حسن باصفا

– نگاهی نو به یادمان تاریخی – معماری گنبد علویان همدان بر اساس مطالعات باستان‌شناختی [۱۶۷]

رضا نظری ارشد

مقاله‌های انگلیسی

- The Iron Age in Western Pusht-i Kuh (Ilam province). Belgian research and Luristan archaeology. [5]
Bruno Overlaet

- The natural and built environment in Western Iran: A review of architecture and stratigraphy at Seh Gabi and Godin Tepe [27]
Wendy Matthews

- From the Epipalaeolithic to the Neolithic in Northern Luristan [47]
Peder Mortensen

- Administrative activity and technology at Godin Tepe in the later fourth millennium BC [55]
Roger Matthews

- The Early Bronze Age in Western Pusht-I Kuh (Ilam Province) [67]
Ernie Haerinck

مقدمه پژوهشکده باستان‌شناسی

در دهه پنجاه هجری شمسی، همایش‌های سالانه باستان‌شناسی به صورت یک برنامه جدی برای شش سال پی‌درپی از سال ۱۳۵۱ تا ۱۳۵۶ برگزار شد. پس از یک وقفه شانزده ساله، هفتمین همایش باستان‌شناسی، که به اولین همایش باستان‌شناسی پس از انقلاب مشهور شد، بنا به سنت پسندیده دهه پنجاه برگزار شد. به ترتیب سال، همایش‌های سال ۱۳۷۶، ۱۳۸۶ و ۱۳۸۷ هفتمین تا دهمین همایش باستان‌شناسی ایران را شامل می‌شوند که متأسفانه به صورت ناپیوسته برگزار شدند. هدف اصلی همایش‌های سالانه باستان‌شناسی اطلاع‌رسانی از فعالیت‌های میدانی باستان‌شناسی به جامعه علمی و علاقه‌مندان داخلی و خارجی است.

در آستانه دهه ۱۳۸۰ برخی از همایش‌های باستان‌شناسی به صورت منطقه‌ای برگزار شد. در فروردین ۱۳۸۰ نخستین همایش منطقه‌ای در شهر زاهدان برگزار شد که در آن منحصراً مطالعات منطقه شرقی ایران مورد تأکید بود. به دنبال آن، به ترتیب سال، همایش‌های شمال غرب (ارومیه) در سال ۱۳۸۳، شمال و شمال شرق (گرگان) در سال ۱۳۸۴ و غرب ایران (کرمانشاه) در سال ۱۳۸۵ برگزار شدند.

همایش‌های منطقه‌ای باستان‌شناسی، ماهیتاً بر دو پایه اساسی استوارند: (۱) در آنها مسائل باستان‌شناسی منطقه مورد نظر به‌طور جامع‌نگرانه‌ای ارزیابی شود و (۲) ارزیابی‌های صورت گرفته میبایست برای پژوهش‌های آینده در آن منطقه باشد. از نمونه‌های موفق این گونه همایش‌ها در رابطه با باستان‌شناسی ایران می‌توان به همایشی که سال ۱۹۷۷ در امریکا برگزار شد و حاصل آن کتاب *وزین باستان‌شناسی غرب ایران ویراسته استاد فرانک هل* است اشاره کرد. بنابراین، تردیدی نیست که همایش‌های منطقه‌ای باستان‌شناسی باید بر مبنای درست آن یعنی ارزیابی دقیق مسائل باستان‌شناسی منطقه مورد نظر برای روشن کردن چراغ راهی برای آینده باستان‌شناسی همان منطقه باشد. بنابراین، پژوهشکده باستان‌شناسی بر اساس این اصل مهم خود را موظف می‌داند و درصدد است تا در کنار گردهم‌آیی‌های سالانه، همایش‌های منطقه‌ای را در سیاست‌های اجرایی خود ببیند.

این مجلد محصول همایشی است که در سال ۱۳۸۵ در کرمانشاه برگزار شده است. جا دارد از تمام دست‌اندرکاران همایش کرمانشاه در این مجال تقدیر شود. البته باید از نظر دور نداشت که زمان زیادی از برگزاری آن همایش می‌گذرد و در این چند سال جامعه باستان‌شناسی ایران از دستاوردهای آن همایش محروم بودند. امید اینکه پژوهشکده باستان‌شناسی از این پس بتواند نتایج همایش‌های این‌چنینی را به موقع چاپ و منتشر کند.

جا دارد از پیگیری و حمایت بی‌دریغ سرکار خانم دکتر پریسا محمدی، رئیس محترم پژوهشگاه، و دیگر دست‌اندرکاران آماده‌سازی این مجلد از جمله آقایان کوروش روستایی و پیام غرابی بسیار سپاس‌گزاری شود.